

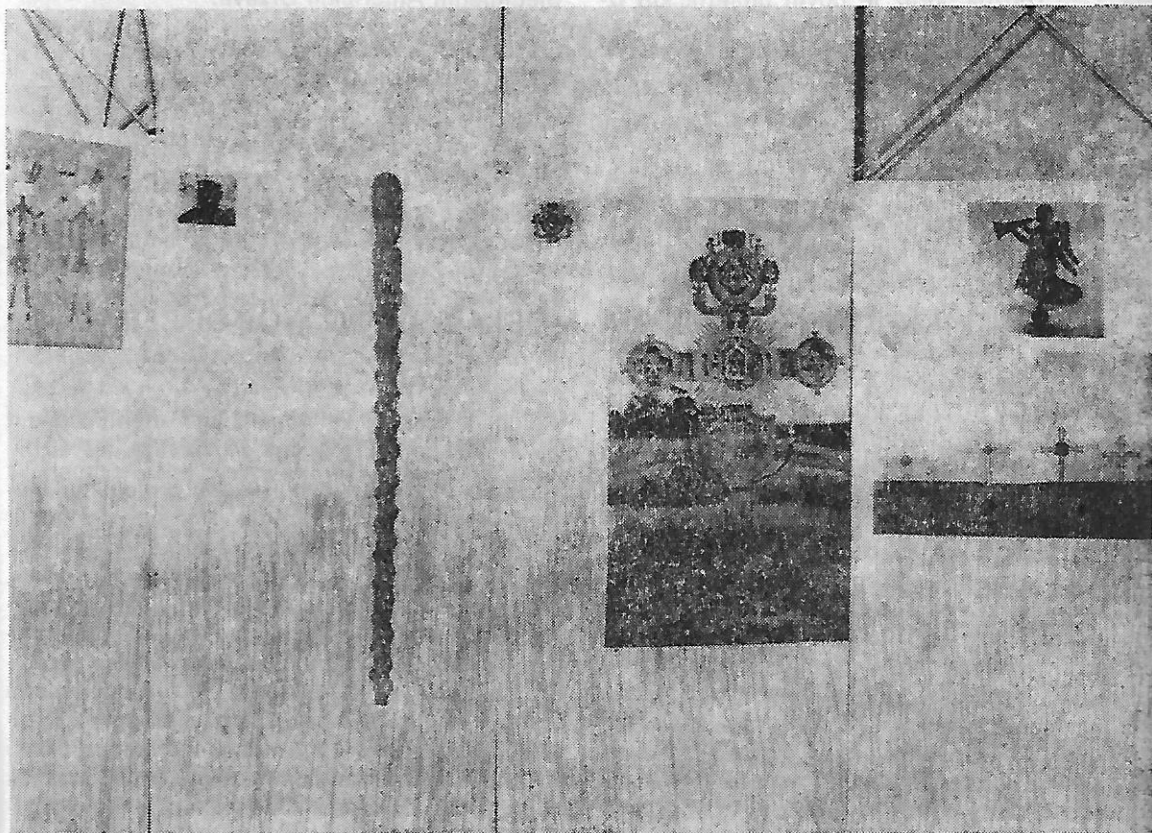
uz proizvodnju platna, izradu lončarskih proizvoda, ratarstvo, drvorezbarstvo, do izlaganja fotografija predmeta i nošnji nestalih iz svakodnevnog upotrebe prije 2. svjetskog rata.

Glavni cilj otvaranja Zavičajne zbirke bio je sakupljanje i prezentacija rada, djelovanja

i kulture življenja mještana Mali Pašijan. Puštanjem u promet nove asfaltirane ceste, što je upriličeno kad i otvaranje muzejske zbirke, došlo je do značajnog otvaranja i povezivanja sela kako s Garešnicom i Podgarićem tako i sa Velikom Mlinskom i dalje do Bjelovara.

Ljerka Albus, Gradski muzej Varaždin

AMERIČKA NARODNA UMJETNOST — TRADICIJA BROJNIH NARODA

Dio postava izložbe
(foto: D. Puttar)

»Američka narodna umjetnost danas«, izložba koja je 23. travnja 1986. g. otvorena u izložbenom salonu Galerije slika Varaždin i čiji je postav trajao do 4. svibnja 1986. g., realizirana je suradnjom Gradskog muzeja Varaždin i Američkog kulturnog centra iz Zagreba.

Ova mnogonacionalna država prezentirana je radovima suvremene narodne umjetnosti, čiji su autori dijelom autohtoni stanovnici, a dijelom doseljenici. I jedni i drugi u svojim radovima nastoje sačuvati gajeno nasljeđe svoga naroda.

U kompleksnosti izloženih predmeta reflektira se i kompleksnost populacije koja je ova umjetnička djela stvorila, kao i ona koja se njima koristi. Jednom riječju, umjetnost Sjedinjenih Američkih Država, odraz je njene etničke i regionalne različitosti.

Narodni umjetnici u neprestanom traženju novih žanrova, medija i konteksta, prilagodivši se suvremenim tendencijama, nastoje održati vitalnost tradicije. Predmeti s jednom novom estetskom dimenzijom, namijenjeni su svrsi ukrašavanja najužeg prostora čovjekovog života, od kuće i dvorišta, do radnog i javnog mjesta. Ova izložba odraz je novih umjetničkih iz-

ražajnih mogućnosti američkog stanovništva danas, u kojima su prisutni tradicionalni elementi kulturnih nasljeđa pojedinih etničkih grupa sjevernoameričkog kontinenta.

Iz niza radova i imena koji su zastupljeni na ovoj izložbi, posebno izdvajam vrlo impresivnu sliku u pijesku, Navajo slikara iz Shiprock-a, New Mexico, koji na jedan nov način koristi veoma stari indijanski oblik umjetnosti. Slikanje na pijesku, stoljećima je bio sastavni element mnogih ceremonija Navajo plemena. Kod ceremonije izlječenja bolesti, uz pjevanje molitvenih pjesama i korištenje lijekova, ove se slikarije uz pomoć raznobojnog pijeska izvodile na podu ceremonijalne zgrade (HOGAN). Slikati se počelo u zoru, a završavalo se popodne, dok se zalaskom sunca slikarija uništavala. Početkom 20. st. neki umjetnici izrađuju reprodukcije ovih slika izuzevši neke elemente, čime slika gubi svoje sveto značenje, a s težnjom očuvanja ove drevne kulture.

U sklopu ove izložbe, bila su prikazana i djela američkih naivnih slikara, koji su povodom 100-te obljetnice kipa Slobode u New Yorku, bili inspirirani ovim spomeničkim simbolom Sjedinjenih Američkih Država.

Ana Bobovac, Muzej Moslavine Kutina

45-GODIŠNJICA FORMIRANJA MOSLAVAČKOG NOP-ODREDA

U okviru proslave Dana Armije u Kutini je 21. prosinca 1986. godine svečano obilježena 45-godišnjica formiranja Moslavačkog Narodno-oslobodilačkog partizanskog odreda.

Moslavački NOP odred je tokom čitavog rata kontinuirano djelovao na širem terenu Moslavine. Osnovan je kao Odred »Sloga« 21. prosinca 1941. godine. Tada je brojio nekoliko desetina boraca, od kojih su mnogi kao članovi Partije i simpatizeri djelovali na ovom terenu od samog početka rata. 7. listopada 1942. godine Odred je organiziran po formaciji i imao je 2 bataljona sa preko 300 boraca. Treba istaći da je brojno stanje Moslavačkog odreda variralo, jer su ponekad čitavi bataljoni sa kompletnim rukovodećim kadrom odlazili za popunu drugih, osobito slavonskih partizanskih je-

dinica, a Odred se popunjavao mobilizacijom novih boraca sa teritorija Moslavine, a i šire.

Kada se govori o borbenom djelovanju Moslavačkog NOP odreda, potrebno je istaći i stratešku važnost terena na kome je djelovao, a koji je obuhvaćao tadašnje kotare Kutinu, Garešnicu i Čazmu u cjelini, te dijelove kotara: Vrbovec, Ivanić-Grad i Sisak. Oovaj prostor presijecaju komunikacije od velike strateške važnosti za okupatora i NDH (željezničke pruge i ceste na relaciji Zagreb-Beograd i Zagreb-Bjelovar), te su stoga bile veoma dobro čuvane vojnim posadama u većim ili manjim uporištima. Osim osnovnog zadatka da borbenim djelovanjem nanosi što veće gubitke neprijatelju, Moslavački NOP odred je imao važnoga udjela u stvaranju uvjeta za razvoj Na-

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

(Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Ljerka Albus, Darko Sačić, Mirjana Dučakijević, Magdalena Lončarić, Marina Šimek

Odgovorni urednik: Darko Sačić

Prelom: Uredništvo

Naslovna stranica: Darko Sačić

Fotografija — Davor Putar

Muzejski vjesnik izlazi jedanput godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Glasilo solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

Za sadržaj priloga odgovaraju autori.

Nakladnik:

Gradski muzej Varaždin

Za nakladnika: Darko Sačić

Tisak: »Zrinski« Čakovec

Broj 10 — Ožujak 1987.

God. X

Naklada 800 komada

Naslovna stranica: S izložbe »40. godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj«

Prijevod: Željko Grabar, Vid Lončarić, Ljerka Perči, Marina Šimek, Vesna Šimunić

GRADSKI MUZEJ VARAŽDIN
ARHEOLOŠKI ODJEL

15644